

# Roč. zemljevid Uč. Doma ljubljanske in mariborske oblasti je izšel. Naročite! Cena znižana!

## Poziv!

Ponavljajo se leta za leto, da ostajajo učna mesta po mesece nezasedena, v kljub temu da čakajo absolventi učiteljskih in učiteljskih na službe. Zato je poverjeništvu trdno odločeno storiti vse korake, da se uredi te za šolstvo skrajno kvarne razmere.

Pozivamo v ta namen predsednike društev, da nam poskrbe do 15. novembra zanesljivo sledeče podatke:

1. Katera mesta so še nezasedena in od kdaj?
2. Kdaj so se letos izpraznila mesta popolnila?
3. Ali so na kateri šoli nadštevilne učne osebe, koliko in od kdaj?
4. Pozivamo predsednike, da se zglasijo takoj pri svojem sreskem šol. referentu, kjer naj skupno to uredijo.
5. Naš poziv izdajemo na članstvo zato, da doženemo vzroke glede zakasnelega nameščenja in nevzdržnih razmer.

Poverjeništvu UJU — Ljubljana.

Za sreskega šolskega nadzornika za ljubljansko okolico je imenovan tov. Fran Skuli, ki je svoječasno že vodil te posle v istem okrožju.

Novo šolsko poslovanje na Laverči. 7. oktobra t. l. je bila blagoslovljena in otvorjena nova šola na Laverči. Je to lična enonadstropna zgradba v bližini železniške postaje in je lahko prinesla doživetju učencem in učiteljicam novega šolskega okolja. Po običajni službi božji se je zbrala šolska mladina z učiteljstvom v pritlični učilnici s trobojnicami in slavalokom okrašene nove šole. Navzoča je bila velika množica občanov, med temi g. Ivan Ogrin, načelnik stavbenega odbora in predsednik krajnega šolskega sveta, ki je s svojo vztrajno delavnostjo največ pripomogel, da se je lena stavba tako hitro dovršila ter izročila določenemu vzvišenemu namenu. Po končanem prepisanem liturgičnem obredu je na zbrano šolsko mladino in prisotno občinstvo imel v imenu sreske šolske oblasti ganljiv nagovor sreski šolski nadzornik g. Mihael Kosec. Opozoril je v poljudnih besedah šolsko mladino, naj se s pridnim učenjem odolži staršem za njihove ogromne materialne žrtve. Zahvaljeval se je tudi graditeljem šole, ker so v teh težkih pod gospodarsko krizo ječečih časih postavili tako lepo svetišče ljubezni vzgoje in omike, ki je v priložnosti šolski občini, a v blagor mladini. Ko je tudi gospod župnik bodril navzoče, naj v neskaljeni harmoniji delujejo za šolo, cerkev in dom tudi v vzgojnem oziru, je bila slavnost zaključena s petjem državne himne. Po tem uradni delu otvoritvene slovesnosti so bili vsi šolski otroci v prostorih g. Ivana Ogrina primerno pogoščeni, da jim ta velepomembni praznični dan ostane neizbrisno v spominu.

Šolske razstave v Beli Krašini. Zanimivi podlistek o šolskih razstavah v črnomaliskem okraju smo morali v današnji številki prekiniti zaradi nujnosti in aktualnosti današnjega listka o glasbenem pouku na učiteljskih.

† Beno Serainik. Umrli je v ljubljanski okolici tov. Beno Serainik, ravnatelj meščanske šole v Celju. — Naše sožalje!

Jugoslovenski dijaški dom. »Narodna Prosveta« št. 80. prinaša poziv izvršnega odbora na vse odbore okrajnih učiteljskih društev, da isti nabirajo med svojim članstvom darove za »Jugoslovenski dijaški dom v Beogradu«. Ker bode zgradba služila tudi za prenočišča

učitelstvu, ki bo prihajalo v Beograd, moramo doprinesti tudi mi svoje darove. Poverjeništvu UJU v Ljubljani je že razposlalo bloke na vsa okrajna učiteljska društva, ki naj iste razprodaio. Tovariši! Po nekaj dinarjev vsakdo lahko žrtvuje, a končni uspeh bo lep. Pokažimo tudi v tem slučaju, da imamo razumevanje za našo skupno stvar!

Za novega načelnika za osnovno nastavo ministrstva prosvete je postavljen g. Gliša Elezović, profesor iz Skoplja, a g. Al. Marič, prejšnji načelnik za osn. nastavo se vrača v službo referenta za učiteljske.

Zemljepisni atlas Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev za IV. razred osnovnih šol Mat. P. Ljubiča je izšel v drugi izdaji stane le 25 Din in ima bogato metodično vsebino, obilo slik ter 13 zemljepisnih kart. Dobiva se v knjigarni Gece Kona v Beogradu. Knez Mihailova 1. Priporočali bi tudi vsem tovarišim in tovarišicam, da se seznanijo s srbskimi metodičnimi knjigami, ker nas to zbližuje in utrjuje naše duhovno edinstvo in spoznavanje.

Iz Tržiča. Kakor vsako leto tako priredi tudi letos 29. oktobra deška in dekliška meščanska šola proslavo osvoboditve izpod avstrijske jarma na ta način, da bo šolska mladina pobirala po svojem okolišu to je v sodnem okraju Tržič prostovolne prispevke za nabavo knjig revnim učencem in darove za šolarsko kuhinjo.

Učiteljski dom v Mariboru prav vliudno prosi, da se poravna zaostale zneske na članarini, zemljevidih, knjižicah in grbu. Pismeno iztirivanje je nadelžno in vzame mnogo časa. Kdor je dolžnico založil naj zahteva drugo.

Domoznanstvo za osnovne šole. sestavi Josip Brinar. Cena vez. izvodu 20 Din.

Brinarjevo »Domoznanstvo« prinaša vso tisto domoznansko snov, ki jo predpisuje novi »nastavni plan« za 4. razred osnovnih šol (glej prilogo k »Osnovni Nastavi« br. 1.)

Prvi del knjige obravnava Slovenijo in nato vso našo kraljevino po okroženih kulturno - zemljepisnih slikah. Drugi del »Domoznanstva« pa podaja v 44 vzorno sestavljenih slikah vse važne dogodke iz zgodovine troimelega našega naroda. V zgodovinskih slikah je posebno naplašena etična stran ter izžvevala zgodovinski orisi v akorde domolubia bratske sloge in sličnih vzorov.

»Domoznanstvo« se odlikuje po jedrnatem slogu in preglednosti ter kaže v vsem, da je praktično delo izkušenega šolnika.

V istem založništvu (Goričar & Leskošek v Celju) je dobili učno knjigo J. Brinar, »Slovenska vladnica« za višje razrede osnovnih šol in za meščanske šole. Vaie iz slovnice pravopisa in spisa. Cena vez. izvodu 24 Din.

Brinarjeva »Slovenska vladnica« ni morebiti suhoparen slovniški učbenik, marveč je bogata zakladnica narodnih pregovorov, skrbno izbranih pesniških citatov in odlomkov iz naših pisateljev-klassikov. Iz mnogobrojnih vzorov in vaj se slovniški nauki tako izlaska izvajajo kakor se izluščijo kleno zrnje iz dozorelega klasia.

Obe knjigi »Domoznanstvo« in »Slovenska vladnica«, je šolska oblast uradno odobrila, a praktična uporaba v šoli bo dala knjigama najboljšo priporočilo.

Srce srcu govori. S tem naslovom je izšla v Učiteljski tiskarni lična zbirka prav primernih deklamacij za razne prilike. Že iz praktičnega ozira nam bo zbirka prav dobro došla. — Iz srca so prišli tovarišici Severievi ti mehki verzi in v srce bodo segali tistim katerim so namenjeni ko jih bodo deklamirali naši mali. Zbirka je taka, da je ne odložiš dokler je ne prečitaš vse. Zami-

slil sem se v svojo mladost, zamislil se v mlade duše naših malih in topla mi je postalo pri srcu. Iz globokočutečega srca so privreli verzi izraženi z besedami ki naidejo zopet pot do srca. Želeli bi, da bi nam tovarišica podala še deklamacije za razne naše narodne praznike za katere nimamo skoraj nobenega gradiva. Zbirko ki je vsled svojih vrlih prav priporočljiva v nabavo za šolske knjižnice kakor tudi posameznikom, je dobili v Učiteljski tiskarni ter v samozaložbi učiteljice Minke Severieve v Ljutomeru in sicer vezana à 15 Din, nevezana à 10 Din. Nobena šola naj bi ne bila brez nje.

Denarno poslovanje po čeku. Okrama učiteljska društva, ki vrše svoje denarno poslovanje po čeku obveščamo, da lahko nakažejo z enim čekom do 20.000 Din, s pošto nakaznico pa samo do 1000 Din. Toliko v vrednost, da ne bodejo po nepotrebnem izpolnjevati po več čekovnih nakaznic.

Članstvu kočevskega društva. Ker se nekateri člani ne zmenijo za opomine ustmene pri zborovanjih in pismene glede rednega plačevanja članarine in zaostankov še iz leta 1924 in 1925., kakor tudi za tekoče leto, in se društvo moralo plačati tudi deleže neplačnikov poverjeništvu za »Učit. Tov.« in »Popotnika« ter je vsled tega dolžan vsak poravnati članarino do izstoba iz društva, katerega pa mora naznaniti odboru — glasom pravil — je sklenil odbor na svoji seji sledeče: Član ki ne poravnava vse zaostale članarine do 31. decembra t. l. bo na podlagi pravil izključen iz društva a zaostalo članarino se bo iztirialo potom odvetnika in imena dotičnih objavila v stanovskem glasilu. — Franc Ločniškar, predsednik. — Lulik Avgust, tajnik.

Anonimni dopisi na »Učiteljskega Tovariša«. Iz Novega mesta smo prejeli anonimni dopis glede višje pedagoške šole v katerem donisnik napada vladajoče stranke g. ministra Pučlia in gosp. Radiča čes, da ničesar ne store za višjo pedagoško šolo v Ljubljani. Dopis bi bil morda dober če bi bil stvarno argumentiran, brez osebnih in strankarskih napadov in osti, predvsem pa ako bi bil dopisnik toliko pogumen, da bi vsaj uredništvu prijavil svoje ime. Tako na moramo le javno obsoditi anonimnega dopisnika in vreči dopis v koš, kamor romaio vsi anonimni dopisi.

Prepovedano zbiranje darov v šolah. Radi nesoglasij in preprirov, ki so se v zadnjem času čedalje bolj večali radi nabiranja darov ob raznih prilikah po šolah, je izdalo ministrstvo prosvete v Beogradu naslednji odlok: Večkrat se humane in kulturne ustanove obračajo na ministrstvo prosvete s prošnjo, da se šolam dovoli zbiranje prostovoljnih prispevkov med šolsko mladino v to ali ono svrhu. Uvažuje okolščine je ministrstvo doslej vse te prošnje reševalo ugodno. V novejšem času pa prejema ministrstvo pritožbe in prošnje, naj se vsako pobiranje v šolah zabrani, ker nikakor ne odgovarja današnjemu težkemu gospodarskemu položaju ter povzroča samo neevoljio ter proteste roditeljev. Dokazano je, da so otroci ponekod celo izvrševali tatvine, samo da so se lahko postavili in prinesli dar ob tej ali oni priliki. Ministrstvo smatra, da je tako postopanje škodljivo in zabranjuje vsako zbiranje darov. Izjemna dovolila bo dajalo samo ministrstvo prosvete, ki pa bo ravnalo skrajno previdno. — Tako poročajo listi, kako bo v praksi bomo videli. Skrajni čas bi bil, da se res odpravi to beračenje po šolah, kar je učitelstvo že ponovno zahtevalo.

Tov. blagajnike, oziroma tajnike, ki se niso poslali seznamov članstva in mesečnih prijav za tekoče upravno leto, vliudno naprošam, da to čim prej store, ker je stvar nujna z ozirom na upostavitve reda v upravi. Še enkrat, lepo prosim!

Zvončkove posamezne številke stanejo Din 3.—, letnik pa Din 30.—.

## Nova napredovanja, imenovanja itd.

—i Imenovanja po čl. 52. in 71. Pri Svetem Lenartu v Slovenskih Goricah za stalnega str. učitelja in zač. upr. mešč. šole Janko Korže; v Vratah za šolskega upravitelja Karel Hribernik; na Muti za šolskega upravitelja Josip Serbec; v Hrastniku za stalno učiteljico deš. osnovne šole Marija Lebar; za stalno učiteljico ženske osnovne šole Ema Zamejc.

—i Dodelitve na meščanske šole: Na meščansko šolo v Trbovljah: Rudolf Pleskovič.

—i Napredovanja. V 3. grupo II. kategorije: Edvard Burger, Zora Planecki, Zofija Vivoda, Ljilja Ahčin, Slava Lunaček-Benedičič, Berta Uršič, Pavla Bek-Festajn, Marija Petkovšek, Cirila Antolovič-Pečnik, Julijan Sinigoi, Marijeta Vodovšek; v 4. grupo II. kategorije: Edo Hribernik, Adolf Zajec, Albin Petelin, Zlata Albert, Marija Pirjevec-Nagode, Bogdan Dokler.

—i Napredovanja po čl. 33., 52. in 57. čin. zak.: V 1. grupo II. kategorije: Milan Tomšič, Karolina Gomilšek, Fran Bratuš; v 2. grupo II. kategorije: Leopold Kopač, Katarina Sorčič, Rupert Smolik, Ljuba Lendovšek, Marija Lavrič, Fran Kogelnik; v 1. grupo III. kategorije: Ana Ladiha; v 3. grupo II. kategorije: Marija Salamun, Stanislav Zagar; v 4. grupo II. kategorije: Antonija Vera Kutin, Mira Demšar, Fran Čuk, Mara Židanik, Rudolf Stevančec, Henrik Ferjančič.

## Naša gospodarska organizacija.

—g Članom Učit. Samopomoči sporočam, da v oktobru t. l. (najbrže) ne dobe položnice, ker društveni upravi do danes — 25. okt. — ni znan noben smrtni slučaj. Pač pa dobe člani-zamudniki z večjimi zaostanki (okrog 40) položnice po opominu, da poravnajo svoj dolg. Ti zaostanki znašajo okroglo 3000 Din. Prosim vse prizadete, da se v prvih dneh novembra t. l. prav gotovo odzovejo, ker bi jih sicer društvo moralo izključiti. Tudi ostali člani, ki imajo zadnje položnice še doma, naj jih v teh dneh s potrebnimi zneski oddajo na pošto. — Učit. Samopomoči ima danes 1994 članov. Vsak čas bo doseženo število 2000 članov (kdo bo tisti?), posmrtnina pa 10.000 Din.

## Učiteljski pevski zbor.

—dev. Pevski zbor slov. učitelstva. Prihodnji pevski tečaj se bo vršil 6. in 7. novembra. Začetek 6. novembra ob 9. uri v »Glasbeni Matici«. Udeležite se tečaja vsi, ker smo primorani po tem tečaju črtati vse tiste ki neredno obiskujejo tečaje. — Tajnik.

## Vestnik upokoencev.

—uo Iz Maribora. Rednega mesečnega sestanka učiteljskih državnih upokoencev in upokoienk dne 7. t. m. se je udeležilo 23 upokoienih in 2 aktivna tovariša. Naistarejši navzočih upokoencev je star 80, najmlajši 48 let. Tovariš Podobnik pozdravi navzoče ih spodbuja, naj se polnoštevilno udeležijo odkritja dr. Medvedovega spomenika in Einspielerjevega večera. Akt. tovariš Hren pozdravi upokoene tovariše. Podobnika Zemliča in Gajška; prvega, ker je bil vsled bolezni vezan celo leto na svojo sobo in je danes prvič zopet prišel v našo sredino drugega, ker se ga je država vendar enkrat spomnila ter ga črtala iz seznama svojih umikov in tretjega pa ker se je danes prvič udeležil našega sestanka. — Tovariš K. opozarja navzoče na informativen sestanek O. Z. društev državnih uslužbencev in upokoencev, ki se vrši v Mariboru. Končno šaliivo primerja upokoienca z lovskim psom ter dokaže da prometno ministrstvo višje ceni lovskega psa nego v državni službi osivelega upokoienca; temu dovoli namreč vsako leto trikrat polovično vožnjo po železnicah, psu in lovcu pa ki znabiti le po imenu pozna bedo 194-krat. (Glej »Jutro« z dne 1. avgusta t. l. Kam plovemo?) — Prihodnji sestanek se vrši v četrtek 7. okt. t. l. Na svidenje kličemo osobito tistim v Mariboru bivačim tovarišem, ki redno izostajajo

Podpirajte prosvetni sklad!

**Šolske zvezke po konkurenčnih cenah, iz najboljšega papirja s pivnikom izdeluje Učiteljska tiskarna v Ljubljani, Frančiškanska ul. 6. Učitelstvo opozarjamo, da naj uvede te zvezke v šole in naj zahteva v trgovinah zvezke Učiteljske tiskarne.**

Zvezki se prodajajo v korist »UČITELJSKEGA KONVIKTA« v Ljubljani in »UČITELJSKEGA DOMA« v Mariboru.